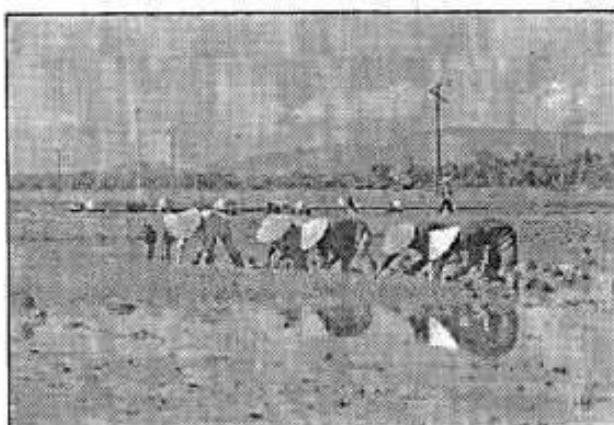

CHÍNH SÁCH CẢI CÁCH RUỘNG ĐẤT VIỆT NAM (1954-1994)

Nhà sách và xuất bản
NAM Á

Chú Thích

1- Tin tức thu thập được, nhờ phỏng vấn các chuyên viên, cán bộ v.v... miền Bắc và miền Nam công tác tại Sở Nông Nghiệp thành phố Hồ Chí Minh (T.P. HCM), sau ngày 30-4-1975. Theo lời yêu cầu của các đồng nghiệp, tác giả không nêu danh tính họ.

2- Nguyễn Văn Canh, Nông Dân Miền Bắc Những Năm 1945-1970, ACSAV, Center for Vietnamese Studio, California (Hoa Kỳ), 1987, các trang 17-18.

3- Hoàng Văn Hoan, Giọt Nước Trong Biển Cá, Nhà xuất bản Tin Việt Nam, Cộng Hòa Nhân Dân Trung Hoa, 1986, trang 361.

4- Xem Lâm Thanh Liêm, chính sách cải cách của Hồ Chí Minh: sai lầm hay tội ác? Trong quyển Hồ Chí Minh, Sự Thật Về Thân Thể Và Sự Nghiệp, Nhà xuất bản Nam Á, Paris, 1990.

5- Lâm Thanh Liêm, Chính Sách Cải Cách Ruộng Đất Của Hồ Chí Minh, sách đã dẫn (sđd). Nguyễn Văn Canh, Nông Dân Miền Bắc Những Năm 1945-1970, sđd.

6- Những người nông dân này trước kia là tá điền, nhân công hoặc gia nhân trong gia đình địa chủ, hoặc là giữa địa chủ và nông dân, có mối quan hệ bà con (suối già, anh chị em ruột, anh em chú bác, cô cậu v.v...).

- 7- Hoàng Văn Hoan, Giọt Nước Trong Biển Cá, sđd, trang 362.
- 8- Kết quả phỏng vấn và điều tra của tác giả.
- 9- Kết quả phỏng vấn và điều tra các thân nhân gia đình địa chủ bị kết án tử hình (hiện cư ngụ tại TPHCM), theo lời yêu cầu, tác giả không nêu danh tánh họ.
- 10- Hoàng Văn Hoan, Giọt Nước Trong Biển Cá, sđd, trang 361.
- 11- Trần Phương, La réforme agraire, Etudes Vietnamiennes, số 7, Editions de langues étrangères, Hà Nội, 1965, trang 150.
- 12- Nguyễn Mạnh Tường, Những Văn Đề Pháp Lý Trong Cải Cách Ruộng Đất, bài tham luận đọc tại Hội nghị Mặt trận Trung ương nghiên cứu những sai lầm trong cải cách ruộng đất, Hà Nội, 30-10-1956.
- 13- Viện Mác-Lê-nin, Hồ Chí Minh toàn tập (1954-1957), Nhà xuất bản Sự Thật, Hà Nội, 1987, các trang 460-461.
- 14- Hoàng Văn Hoan, Giọt Nước Trong Biển Cá, sđd, các trang 361-362.
- 15- Hoàng Văn Hoan, Giọt Nước Trong Biển Cá, sđd, các trang 359-367.
- 16- Viện Mác-Lê-nin, Hồ Chí Minh toàn tập (1954-1957), sđd, các trang 460-461.

- 17- Võ Nhân Trí, Croissance Économique de la République Démocratique du Viêtnam, Ed. de langues étrangères, Hà Nội, 1967.
- 18- Trần Phương, La Réforme agraire, sđd, các trang 200-201.
- 19- Hoàng Văn Hoan, Giọt Nước Trong Biển Cá, sđd, các trang 365-366.
- 20- Tạp Chí Thống Kê, thực trạng kinh tế xã hội Việt Nam - Giai đoạn 1986-1990, Tạp Chí Thống Kê Hà Nội, 1990, trang 27.
- 21- Tạp Chí Thống Kê, Thực trạng kinh tế xã hội Việt Nam - Giai đoạn 1986-1990, sđd, trang 33.
- 22- Công báo VNCH, số 4, ngày 22-1-1955, điều 9 Dụ số 2 (ngày 8-1-1955), Sài Gòn, trang 159.
- 23- Công báo VNCH, số 53, ngày 17-11-1956, Dụ số 57, ngày 22-10-1956, Sài Gòn, trang 2961.
- 24- Bộ Canh Nông, Niên Giám Thống Kê Nông Nghiệp 1963-1964, Sài Gòn, 1964, trang 174.
- 25- Bộ Canh Nông, Niên Giám Thống Kê Nông Nghiệp 1963-1964, sđd, các trang 27-28 Phủ Tổng Ủy Dinh Diền, Thành tích thực hiện của Phủ Tổng Ủy Dinh Diền (7-7-1959), Sài Gòn, 1961, các trang 17-20.
- 26- Ngô Đình Diệm, Thông điệp của Tổng thống Ngô Đình Diệm (1-10-1962) gửi đến Quốc Hội, Bộ Thông Tin, Sài Gòn, 1963, các trang 19-23.
- 27- Bộ Canh Nông, Niên Giám Thống Kê Nông Nghiệp 1963-1964,

Sàigòn, sđd, các trang 25-30.

28- Bộ Thông Tin, Chín năm thành tích của chính phủ 1954-1963, nhà in Mai Linh, Sài Gòn, 1963, trang 817.

29- Dân số VNCH năm 1956:

- Trung nguyên Trung phần: 4.274.000 dân.
- Cao nguyên Trung phần: 703.000 dân.
- Nam phần: 9.156.000 dân.

Tổng cộng: 13.133.000 dân.

30- Lâm Thanh Liêm, Les principaux types d'économie agricole dans le Sud-Viêtnam, Sorbonne-Paris, 1973, trang 75.

31- Bộ Thông Tin, Chín năm thành tích của chính phủ, sđd, trang 751.

32- Bộ Thông Tin, Chín năm thành tích của chính phủ, sđd, trang 751.

Lâm Thanh Liêm, Les réformes agraires de l'ancien régime de Saigon et leurs répercussions sur la politique de collectivisations des terres dans le Sud-Viêtnam de 1975 à 1985, Acta Géographica, số 67-68, Société de géographie, Paris, 1986, các trang 32-50.

33- Nguồn tài liệu:

- Bộ Canh nông VNCH.
- Lâm Thanh Liêm, Les réformes agraires de l'ancien régime de Saigon..., sđd, các trang 32-50.

34- Nguồn gốc tài liệu: Bộ Canh nông (VNCH), kết quả cải cách diền địa (từ 26-3-1970 đến 28-2-1970).

35- Hồng Giao, Le régime de propriétés des terres, des machines agricoles, du cheptel et la structure agrare de la société rurale dans le Sud-Viêtnam (Chế độ tư hữu đất đai, máy cày, trâu bò và cấu trúc nông nghiệp của xã hội nông thôn miền Nam, tạp chí Cộng Sản, số 2, Nhà xuất bản Sự Thật, Hà Nội, 1979, các trang 60-71).

36- Ban cải tạo lao động nông nghiệp miền Nam do Võ Chí Công làm chủ tịch (lúc bấy giờ là Ủy viên Bộ chính trị) và Nguyễn Thành Thơ, Phó ban (Ủy viên trung ương đảng, kiêm Giám đốc sở Nông nghiệp thành phố HCM).

Từ năm 1976 đến 1977, Ban Cải tạo Nông nghiệp miền Nam đã thực hiện điều tra về chế độ quyền sở hữu ruộng đất, máy cày, gia súc và cơ cấu nông nghiệp của xã hội nông thôn ở 8 tỉnh miền Nam (An Giang, Đồng Tháp, Long An, Tiền Giang, Minh Hải, Bến Tre, Đồng Nai).

37- Nguồn gốc tài liệu: Bộ Canh Nông VNCH.

38- Viện Quốc Gia Thống Việt Nam, Niêm Giám Thống Kê Việt nam 1972, Sài Gòn, 1973, trang 272:

Lợi tức mỗi đầu người Việt Nam năm 1970: 34.698 đồng bạc hay 294 Mỹ kim (tính theo hối suất 118 đồng ăn 1 Mỹ kim).

39- Nguyễn Sinh Cúc, Thực trạng, Nông nghiệp và Nông dân Việt Nam 1976-1990, Nhà xuất bản Thống Kê, Hà Nội, 1991, trang 12.

40- Tin Sáng, số 812, Th.p. HCM, 1978, trang 1.

41- Lâm Thanh Liêm, les réformes agraires de l'ancien régime de Saigon, sđd, trang 14.

42- Lâm Thanh Liêm, Le Viêtnam Communiste et la gestion des terres, Nhà xuất bản Đường mới, Paris, 1989, các trang 6-7.

43- Trương Nhu Tảng đã bị Hà Nội «bỏ rơi» năm 1978, bắt mẫn, Tảng đã trốn thoát chế độ Cộng sản vào tháng 9-1979, băng đường biển, và đến Nam Dương. Ông được Pháp cho phép tỵ nạn chính trị, tháng 3-1980.

44- Đỗ Mười, Résolus à remporter les succès sur le front de distribution de la circulation des marchandises, Tạp chí Cộng Sản, số 7, Nhà xuất bản Sự Thật, Hà Nội, 1981, trang 28.

45- Lâm Thanh Liêm, Le Viêtnam Communiste et la gestion des terres, sđd, ...

46- Nguyễn Sinh Cúc, sđd, trang 47.

47- Kết quả phỏng vấn người Việt tỵ nạn đến Pháp.

48- Kết quả phỏng vấn người Việt tỵ nạn Cộng sản đến Paris, được cán bộ, chuyên viên Hà Nội đi công tác ở Paris xác nhận.

49- Nguyễn Sinh Cúc, sđd, trang 47.

50- Nguyễn Sinh Cúc, sđd, trang 54.

51- Sài Gòn Giải Phóng, Th.ph. HCM, 24-12-1988, trang 1.

52- Sản lượng lúa năm 1988 (tính theo năng suất thực tế là 2,5 tấn/ha/vụ: $2,50t \times 5.700.000 = 15.390.000t$.

53- Sài Gòn Giải Phóng, Th.ph. HCM, 7-12-1993, các trang 1-13.

54- Tổng Cục Thống Kê, thực trạng kinh tế xã hội 1993, Hà Nội, tháng 12-1993, bản số 3.

55- Các số thống kê lương thực Việt Nam của năm 1993 do Hà Nội công bố không thống nhất:

- 24,5 triệu tấn quy thóc, do Thủ tướng Võ Văn Kiệt tuyên bố trước Quốc Hội (tháng 12-1992).

- 25 triệu tấn quy thóc, theo Tổng Cục Thống Kê Hà Nội, năm 1993.

56- Nhân Dân, Hà Nội, 21-12-1992, các trang 1 và 4.

57- Chi phí trồng 0,50 ha ruộng lúa: 500.000 đ. Tổng số tiền tín dụng cần thiết cho nông dân vay để làm mùa: 7.400.000 hộ nông dân cần mượn nông tín. Như vậy, số tiền cung cấp cho Ngân hàng Nông nghiệp sẽ phải là 3.700 tỷ đồng ($500.000 đ \times 7.400.000$).

58- Tuổi Trẻ, Th.ph. HCM, 28-5-1994, trang 1.

59- Sài Gòn Giải Phóng, Th.ph. HCM, 20-5-1992, các trang 1 và 5.

Thư Tịch

- Bộ Thông Tin, Chín năm thành tích của chính phủ 1954-1963, Nhà in Mai-Linh, Sài Gòn, 1963.
- Đỗ Mười, Quyết tâm giành thắng lợi trên mặt trận phản phổi lưu hành hàng hóa, Tạp chí Cộng Sản, số 7, Nhà xuất bản Sự Thật (nxb), Hà Nội, 1981.
- Hoàng Văn Hoan, Giọt Nước Trong Biển Cá, N.x.b. Tin Việt Nam, Trung Quốc, 1986.
- Hồng Giao, Le régime de propriété des terres, des machines agricoles, du cheptel et de la structure agraire de la société dans le Sud-Viêtnam, Tạp chí Cộng Sản, số 2, n.x.b. Sự Thật, Hà Nội, 1979.
- Lâm Thanh Liêm:

 - * Chính sách cải cách ruộng đất của Hồ Chí Minh: sai lầm hay tội ác? Trong quyển Hồ Chí Minh, Sự Thật Về Thân Thể Và Sự Nghiệp, n.x.b. Nam Á, Paris, 1990.
 - * Les principaux types d'économie agricole dans le Sud-Viêtnam, thèse de doctorat à lettres, Sorbonne, Paris 1, 1973.
 - * Les réformes agraires de l'ancien régime de Saigon et leurs répercussions sur la politique de collectivisation des terres dans le Sud-Viêtnam de 1975 à 1985, Acta Geographica, no 67-68, Société de Géographie, Paris, 1986.
 - * Le Viêtnam Communiste et la gestion des terres, Ed. Đường Mới, Paris, 1989.
 - Ngô Đình Diệm, Thông điệp của Tổng thống Ngô Đình Diệm gửi đến Quốc Hội (ngày 1-10-1962), Bộ Thông Tin, Sài Gòn, 1963.
 - Nguyễn Mạnh Tường, Những vấn đề pháp lý trong cải cách

- ruộng đất, bài tham luận đọc tại Hội nghị Mặt trận Trung ương nghiên cứu những sai lầm trong cải cách ruộng đất, Hà Nội, 30-10-1956.
- Nguyễn Văn Canh, Nông dân miền Bắc những năm 1945-1970, Center of Vietnamese Studies, Californie, USA, 1987.
 - Phủ Tổng ủy Dinh Diễn, Thành tích thực hiện của Tổng ủy Dinh Diễn (7-7-1959), Sài Gòn, 1959.
 - Tạp chí Thống kê, Thực trạng kinh tế xã hội Việt-Nam - Giai đoạn 1986-1990., Tạp chí Thống kê, Hà Nội, 1990.
 - Tạp chí Thống kê, Thực trạng kinh tế xã hội Việt-Nam 1993, Hà Nội, tháng 12-1993.
 - Trần Phương, La réforme agraire, Etudes Vietnamaises, Ed. de langues étrangères, Hà Nội, 1965.
 - Viện Mác-Lê-nin, Hồ Chí Minh toàn tập (1954-1957), n.x.b. Sự Thật, Hà Nội, 1987.
 - Võ Nhân Trí, Croissance Économique de la République Démocratique du Viêtnam, Ed. de langues étrangères, Hà Nội, 1967.
 - Thống kê báo chí:
 - * Bộ Canh Nông (VNCH), Niên giám thống kê nông nghiệp 1963-1964, Sài Gòn, 1964.
 - * Viện Quốc Gia Thống kê Việt Nam (VNCH).
 - * Niên Giám Thống Kê Việt Nam 1972, nhà in Mai Linh, Sài Gòn, 1972.
 - * Nhân Dân, Hà Nội, 21-12-1992;
 - * Sài Gòn Giải Phóng, Thành phố Hồ Chí Minh (T.P.HCM), 24-12-1988.
 - * Sài Gòn Giải Phóng, T.P. HCM, 20-5-1992.
 - * Tin Sáng, số 812, T.P. HCM, 1978.
 - * Tuổi Trẻ, T.P. HCM, 28-5-1994.

LÂM THANH LIÊM

CHÍNH SÁCH CẢI CÁCH RUỘNG ĐẤT VIỆT NAM (1954-1994)

Nhà sách và xuất bản
NAM Á

Tác giả Lâm Thanh Liêm nguyên là giáo sư, kiêm trưởng ban Địa lý trường Đại học Văn khoa Sài Gòn, nguyên Tổng thư ký Viện Đại học Sài Gòn. Giáo sư cũng là Giảng sư của các Viện Đại học Vạn Hạnh (ngành khoa học xã hội), Viện Đại học Đà Lạt (ngành chính trị kinh doanh), Viện Đại học Huế, Viện Đại học Cần Thơ, Viện Đại học Minh Đức (ngành thương mại), và trường Đại học Sư Phạm Sài Gòn.

Cư trú tại Pháp, hiện tại Giáo sư Lâm Thanh Liêm là chuyên gia khảo cứu của Trung Tâm Quốc Gia Khảo Cứu Khoa Học Pháp, đồng thời cũng là Giảng sư Đại Học

Sorbonne Paris IV.

Tác giả đã từng sống 5 năm (1975-1979) dưới chế độ cộng sản Hà Nội, đã bị cưỡng bách "học tập cải tạo" trong thời gian 3 năm (1975-1977) và đã làm việc trong ngành nông nghiệp (1978-1979). Nhờ vậy, Ông đã nhìn thấy tận mắt và rút tia nhiều kinh nghiệm quý báu về "hợp tác hóa nông nghiệp" Miền Nam, và chặng kiến chính sách "cải tạo công thương nghiệp", kèm theo các đợt đánh "tự sản mại bàn" và "tự sản thương nghiệp".

Nhờ tiếp xúc với các nhà lãnh đạo, với nhiều cán bộ khoa học kỹ thuật và gia đình nạn nhân của chính sách cải cách ruộng đất do Hồ Chí Minh thực hiện ở Miền Bắc (1955-1956), Giáo sư Liêm soạn thảo quyển sách này, để phơi bày sự thật về chính sách cải cách ruộng đất dầm máu ở Miền Bắc, đã làm cho khoảng 150.000 "địa chủ" bị chết một cách oan ức, về chính sách "hợp tác hóa nông nghiệp" và "cải tạo công thương nghiệp" ở Miền Nam, đưa đến hậu quả bi đát là gần 1 triệu "thuyền nhân" bất chấp hiểm nguy thấp tử nhất sinh, vượt đại dương trốn thoát chế độ cộng sản Việt Nam. Trong số gần 1 triệu "thuyền nhân" này, Liên Hiệp Quốc đã ước lượng từ 20% đến 30% phải bỏ mình trên biển cả.

Tác phẩm trên tay bạn cũng nhằm mục đích làm sáng tỏ chính sách cải cách ruộng đất Miền Bắc và chính sách cải cách diền địa Miền Nam, để từ đó, tìm hiểu chủ trương "ĐỔI MỚI" do giới lãnh đạo Hà Nội đề ra, từ sau Đại hội đảng kỳ VI (tháng chạp năm 1986).

Chính sách gọi là "ĐỔI MỚI" có gì mới mênh mông? Hay sự "đổi mới" này chẳng qua là một sự quay ngược trở lại phần nào về chính sách cải cách diền địa của thời Tổng thống Ngô Đình Diệm (1955-1963) và được Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu tiếp tục thực hiện trong chương trình "Người Cày Cỏ Ruộng" cho đến tháng 4 năm 1975?